

4 MARS – 23 APRIL 2023

Flos Potentia

av Petra Borgcrantz

Alltsedan sociologen Max Weber myntade tesen om avförtrollning har kulturens fokus varit att skildra och förstärka den värld som har sett sig färdig, förklarad och fullt ut rationaliserad. Duchamp och surrealisterna gjorde seriösa försök att anknyta till det där andra, som utgör livets salt och människans irrationella sidor. Idag söker delar av samtidskonsten efter en magisk öppning i den extremt sekulariserade civilisation som vi kallar vår samtid. Filosofen Jonna Bornemark, som myntade ordet förpappring, tycker liksom jag att det finns mycket att hämta i de världar vi förstår som förtrollade. Estetik, skönhet, vänlighet och glädje är sådant som vi alla behöver omge oss med, men hur får detta plats i ett alltigenom beräknat och rationellt kalkylerat samhälle? Att återinföra känslor och lyckorus till kulturen kan vara en av nutidskonstens största utmaningar, och möjligen dess viktigaste uppgift. Flos Potentia är en kontextuell utställning av och med fyra kvinnor, som blinkar åt pop, konceptkonst och Flower Power-rörelsens spirituella sidor. Titeln leker med begrepp som har med naturlighet, energisk styrka och kvinnlighet att göra. Med färg, form och underfundig humor kan mycket förändras, möjligen att det krävs mer innan en samhällsomvälvande revolution kommer till stånd, men världen kan bli så oändligt vacker i ett spektrum av feminina toner.

Maria Bajt visar oss en mytisk verklighet där tiden formligen kastas om. De två enorma, roterande skulpturerna av handmålade, screentryckta och formskräddade textil med skimrande vattenmönster i klara färger, NYX och EOS (6.52AM) premiärvisas nu på Konsthallen Hishult. I MB bildvärld tar natten och dagen stor plats. NYX är natten i kvinnogestalt med svart hatt, där under får fantasin beskydd och i mörkret föds hoppet om en ny dag. EOS (det finns två syskon till) kom till när den västerländska världen vaknade till en ny gryning under invasionen i Ukraina. Här faller morgonrodnadens gudinna sina daggtårar över benknor, men hennes öga sprider prismatiskt rosa ljusreflexer över förgängligheten och påminner om att det kommer en ny framtid. MB gör det inte enkelt för sig, hon utgår från sin egen bakgrund och muskelkraft, och från de kinetiska rörelser som återfinns i det repetitiva arbetet hos grafiken (här screentrycket/serigrafien). Med den grafiska teknikens färger, former och historia omskapar och återförtrollar MB världen med nygamla arketyper, sprängfyllda med mening och undertoner som hämtas från myt, saga och andlighet. I verkstaden är hon Creatrix, den som omformar allt.

Mari Rantanen's kreativa fas börjar inombords, känslor är tillsammans med kunskap viktiga byggstenar när hon skapar sina gnistrande, meditativa bilder. I tider som hon uppfattar som svårbegripliga och mörka, träder hon in i måleriets meditativa flow och under arbetet uppenbarar sig motsatserna och kontrasterna. Av det som varit svart uppstår energier och färgsprakande visioner, det är litet som att sluta ögonen efter att ha stirrat in i en stark ljuskälla. Genom ett känslomässigt filter omvärderar hon det som kallas kreativitet, matematisk skönhet och gudomlig geometri, och smälter samman idéer från konsthistoriens samtliga hörn, ett fält som hon bemästrar och bearbetar med sällsynt beslutsamhet, ackuratess och finesse. Titlar som REMAKE THE WORLD och FLOWER POWER utgör en kraftfull deklamation som talar till oss genom sinnena, att allt är möjligt att omforma med en alternativ vision och med ljusets och färgens kraft. MR har tidigare visat sina självfulla alster i två solutställningar på Konsthallen Hishult (2015 och 2021), och detta är hennes första kuratering för Konsthallen Hishult, vilket hon ofta gör ihop med tidigare elever vid "Mejan" och betraktar som ett själsligt samarbete mellan likar.

Anna Svensson arbetar med det utvidgade fältet och utgår då från konsthistoriens mest konfliktfulla tid i fråga om smak, färg, form och hantverksskicklighet. Sextioalet behandlade konstens strukturella egenskaper och färg och form sågs som utbytbara enheter i ett kontextuellt bygge. Genom att med liten pensel handmåla och driva upp färgerna på skulpturerna gör AS hantverket centralt och hela skapandeprocessen fylld med mening. Utöver den känslomässiga, inte sällan chockartade inverkan hos kulörerna, är ytan på de skulpturala och handmålade verken också viktig. Under slutfasen läggs multipla lager av en hemlig kemikalieblandning som gör ytan helt matt utan att förändra färgens bärande lyskraft. Resultatet gör att min blick formligen sugts in i verket, vilket skapar en befriande upplevelse av att slippa speglas i eller distraheras av omvärlden. Likt ett barn förs jag hos NIGHT FLOWERS in i en kosmisk värld bestående av ren färg och form. Med en driven kolorit och flytande former tar skulpturer som BLOMMOR OCH BIN II en självklar plats i rummet. Uttrycken skiftar mellan högt och lågt, vördat och avskytt, och jag kan riktigt känna hur det skrikande blir stumt, det fasta flytande och att allt skapats utan några som helst kompromisser. Genom att lösa upp konturer och ramar mellan olika konstfält som skulptur och måleri, uppstår en obesudlad och ren tanke, det är som en slags andlighet där predisponerade och på förhand kodade filter inte längre existerar.

Susanne Vollmer visar en hypnotisk värld av blommor och kärleväxter, främst arter som är knutna till läkekonstens sinnesutvidgande sida. Bilderna skapas med historiska hantverks- och måleritekniker och i en noggrann och tidsödande arbetsprocess, på så vis anknyter SV till de olika dimensioner av praktik, kunskap och sinnesupplevelser som även farmaceuten använder i sitt värv. Resultatet är en ödmjuk vision av vår tids ljusa och mörka materia, det industriella spektrum som utgör realitet för många patienter men också till den verklighet vi måste förhålla oss till, när naturens resurser måste räcka till att tillfredsställa de ökande behoven och doserna. I SV kalejdoskopiska och meditativa mönstervärld hos SINNESVILLA antar likhetsteorin en psykedelisk skönhet, medan den magiska och hemlighetsfulla tanken bakom EN PSYKONAUTS HERBARIE har fått en vetenskaplig och stringent form. Detta är ett vördnadsfullt betraktande av våra civilisationer som har blommorna och växterna att tacka för så mycket. För utan läkeväxternas substanser och verkningar skulle samhället av idag inte fungera. I SV händer får kärleväxterna återgå till att vara sköna för sin skönhet skull, vilket visar att även konst är sinnesutvidgande. Och om all vetenskapshistoria kan te sig tung och nyttig, är bilderna vackra och återgivningar av en underbar värld präglad av doft, färg och ljuva sommarminnen.

En kontroversiell kulturteori baserad på en jämförande analys av prehistoriska artefakter över 5000 år gamla, menar att naturen är feminin och att guden är kvinna. Gestaltningen av en tid då naturens feminina aspekter dyrkas, där bopålar sätts för platsens skönhet, och där poesi, långsamhet och en fredlig tillvaro i samklang med naturen får råda, har länge förknippats med abstrakta och utopiska begrepp. Paradiset är en sådan, mycket gammal och kär bild av en tillflyktsort som vi älskar och har återkommande behov av. När sociologen Max Weber myntade sin nu sekelgamla tes tycktes alla svar vara givna, det rationella livet gick att förutse och mäta. Konstens rationella motsvarighet låg länge hos Popkonsten, och människokroppen devalverades och blev en anonym produkt. Men responsen lät inte vänta på sig, med konceptkonsten fick känslorna och intuitionen åter ta plats. Idag spökar känslorna hos de osynliga nättrollen, och andlighet har åter kommit att bli suspekt. För samtidskonsten utgör vår extremt sekulariserade civilisation en utmanande spelplan. Flos Potentia leder oss till ett inre rum där allt vi vet och känner får omskapas, där gliporna visar en ljus och vacker väg in i framtiden, bara vi väljer rätt spektrum; Arketyper. Nyttaspekt. Vetenskap. Likhetsläran. Vokabulär. Färglära. Avkodning. Spegling. Färg och form i all ära. Men mest av allt behöver vi **Liv. Glädje. Lust!**